GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ GIZDORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Narodna

„ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50. OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 8 JANUARA 1935 — BROJ 164

Sporazum gosp. Lavala i gosp. Mussolinija

Rim 8 I. — Sinoć uspalati Venezia potpisan je franc.-talijanski sporazum.

Rim 8 januara. — U zadnji čas doznaje se, da je postignut sporazum zmedju g. Lavala i g. Mussolinija o nezavisnosti Austrije. Ugovor je potpisao g. Laval i g. Mussolini, a naknadno će ga potpisati zainteresovane države. Ovim sporazumom isključene su sve daljnje terorističe akcije.

Tekstovi razaih sporazuma sklopljenih izmedju gosp. Lavala i g. Mussolinija biće objelodanjeni tek nakon potpisa sa strane zainteresovanih država.

Žrtva skijanja

Trento 8 januara. Poznati njemački skijač Walter Birmglin tragično je nastradao u području Marmolata (Južni Tirol). Dok je pravio akrobacije dotle ga je iznenada zahvatila lavina i potpuno pokopala. Svi pokušaji da ga se spasi ostali su bezuspješni.

Porast nezaposlenih u Francuskoj

Pariz 8 januara. — S današnjim danom povećava se broj nezaposlenih radnika u Parizu za 20000 lica, jer je nedavno krahirala poznata francuska tvrtka „Citroen". Doduše nisu svi radnici otpušteni, jer prema iskazu redarstvene prefekture ipak se nakon božićnih praznika uposlilo nekih 2750 lica i to kao pokušaj, dok se ne vidi što će biti sa mogućnošću obnove rada. Svakako ogromna većina i to 20000 lica nalazi se bez posla, tako da se danas u Parizu nalazi ukupno 140.000 nezaposlenih radnika.

Danas francuski parlamenat nastavlja svoj rad

Pariz 8 januara. — Danas se sastaje komora i senat. Prema uvjeravanju političkih krugova, predsjednik će parlamenta g. Bouisson zatražiti da se započne debata o reformi skupštinskog poslanika čime bi se pojednostavnio rad i garantovao veći uspjeh. Na ovom će se zasijedanju donijeti i nekoliko privrednih zakona.

Engleski parobrod u pogibelji

San Francisko 8 januara. — Veliki engleski parobrod „Newquai" od 8000 tona zahvaćen je na svom putu u Vancouver od žestokog orkana tako da je izgubivši propeler predan bijesu valova. Na brodu se nalazilo 40 osoba. I ako je jučer jedan engleski parobrod otišao na mjesto nezgode to se do danas ne zna za sudbinu „Newquai-a"

Osuda bivšeg francuskog ministra pretsjednika

Pariz 8 januara. — Pariški apelacioni sud osudio je bivšeg francuskog ministra pretsjednika Francois Marsal-a zbog zloupotrebe povjerenja na 18 mjeseci zatvora i 20000 Franaka glebe.

Francois Marsal je u svojstvu pretsjednika nadzornog odbora zapadno afričkog trgovačkog društva (Societé Comercielle de l' Ouest-Afrikain) povjereni novac uložio u neko drugo društvo, koje mu je isplaćivalo bogate kamate sa kojima je Marsal htio špekulirati na burzi.

Snježne mećave u Bos. Krajini

Banja Luka, 8 I. — Već 3 dana u Bosanskoj Krajini vlada istrašna snježna mećava, koja je na mnogim mjestima nanijela smetove visoke 2-3 metra. Saobraćaj radi toga je dosta otežan.

Noćas je temperatura iznašala —27°.

Novinski papir za umotavanje prodaje se u tiskari E. Vitaliani.

LAVAL U VATIKANU

Rim 8 januara. — Jučer u 12 sati primio je Papa Pio XI u posebnu audijenciju francuskog ministarstva inostranih djela g. Lavala.

Iza toga je g. Laval učinio posjet državnom tajniku Vatikanskog grada Nj. U. Kardinalu Paccell ju.

Pripreme za 13 januara

Ženeva 7 — U Saarskom području u punom su jeku priprave za plebiscit dne 13 januara. 57 specijalnih vozova će 12 i 13 januara odvesti u Saarsko područje 48.000 građana, koji imaju pravo glasa.

Vladina komisija u Saarskom području, koje je već približno informirana o broju gostiju koji će stići u Saarsko područje, izvršila je posljednje tehničke mjere za plebiscit. Pala je odluka za dva glasanja. Prvo se održala već u nedjelju 6 januara i drugo nedjelju dana kasnije. Dne 6 januara glasali su željeznički namještenici, poštanski namještenici, članovi policije i vlasti. Dne 13 januara glasaju svi ostali građani, ukoliko imaju pravo glasa. Glavni razlog dva glasanja je okolnost, što će u Saarsko područje doći velik broj vozova iz inostranstva, te saobraćaj na željeznici ne smije zapinjati, jer će se i znatan dio mjesnog stanovništva morati željezničkim ili poštanskim sredstvima odvesti do mjesta gdje se glasa. U nedjelju 6 januara glasali su oko 20.000 lica.

Urne s glasačkim listićima od 6 januara poslije završenog glasanja pod sigurnom vojničkom pratnjom i uz sve mjere predostrožnosti odnese ne su u Saarbrücken u hotel Wartburg. Tamo će se čuvati čitavu nedjelju dana pod strogom kontrolom, dok ne stignu i urne s glasačkim listićima od 13 januara. Tek poslije drugog glasanja će se glasovi zajednički izbrojati. Protiv tog projekta su se istina čuli glasovi hakenkrajclerske organizacije „Deutsche Front", ali glasačka komisija ih je odbila kao neopravdane. Sarske vlasti podvlače, da su preduzete mjere sigurnosti, koje isključuju svaku neispravnost u glasanju.

Manifestacije u Berlinu

Berlin 8 januara — U toku jučerašnjeg dana održane su u Berlinu velike manifestacije prigodom Saarskog plebiscita.

Gosp. Gömbös održao je govor gdje je iznio istorijat saarske oblasti. Izmedju ostalog je kazao da Francuska pruža Njemačkoj pomirljivu ruku koju treba prihvatiti e da se uzmogne doći do pomirljive saradnje izmedju ova dva naroda.

Loyd George osuđuje politiku strpljivosti

London 8 januara. — Sa velikim interesom se očekuje najavljeni veliki ugovor Lloyd Georgea kojeg će održati 17 januara u Bangoru. S tim u vezi jučer je on primio dopisnike „Manchester Guardian-a" kojemu je izjavio da on dalje ne može gledati kako ova vlada postupa, kao da je tobože prebrodila sve privredne teškoće i stvorila mogućnosti za narodno blagostanje, a ono još uvjek dva milijona besposlenih radnika pretstavlja teško privredno i socijalno stanje Engleske U tom pravcu vlada može u činiti samo dvije stvari: ili poduzeti veliku akciju za uklanjanje kronične nezaposlenosti, ili strpljivo čekati da se nešto dogodi. Ovo potonje je esencijalna oznaka politike sadašnje engleske vlade.

Knez osudjen zbog krađe

Krakov 8 januara. — Poljski knez Juraj Woronicwski osuđen je zbog krađe kokoši na tri mjeseca tamnice. On je sa imanja svoje majke u Grojcu ukrao 6 kokoši i prodao ih. Usprkos njegove obrane pošto mu majka nije davala jesti da je bio primoran krasti — bio je osuđen.

Katastrofa letećeg hotela

Amsterdam, 8 I. — Komisija je utvrdila, da za uzrok katastrofe golemog nizozemskog aeroplana nazvat „Letući hotel" neće se nikada dozuati, a po ispitivanju ostataka sa strane komisije ustanovljeno je da nije bio pogođen od groma.

Razne vijesti

Dogadjaji u Albaniji izgleda da su ozbiljnijeg karaktera nego što javlja službena albanska agencija. Pobuna nekih albanskih plemena imade ne samo protuređimski već i protutalijanski karakter.

U Bugarskoj makedonstvujušći su ponovo počeli da dižu glavu, ali je vlada spremna da ih dalje najenergičnije suzbije.

Abesinskoj vladi odgovorio je telegrafski sekretar Društva naroda Avenol te veli, da je svakom članu vijeća Društva naroda poslao žalbu abesinske vlade pa se nada da će uskoro biti sazvana sjednica vijeća.

Izašle su nove avionske franko marke od tri dinara koje pretstavljaju crkvu na Oplencu.

Učesnicima skupšline dužnika koja će se u Zagrebu održati 20 o.m odobren je popust na željeznicama od 75 posto.

U praškim diplomatskim krugovima se govosi da će ministar Beneš još tokom ovoga mjesea posjetiti Rim.

Hiller je preuzeo u svoje ruke cjelokupnu njemačku vanjsku politiku i od sada moraju mu se podnijeti svi važniji raporti kao i diplomatsk brzojavi, jer želi da stvori što pogodniju atmosferu za direktne pregovore sa Francuskom.

Osnivanje Balkanske banke ušlo je u svoju završnu fazu. Sjedište banke odredjeno je za sada u Ankari.

Emil Ludwig razgovara s Masarykom

U martu 1935 godine će pretsjednik Čehoslovačke Republike T. G. Masaryk proslaviti 85 rodjendan. Posle ozbiljne bolesti se već tolike oporavio, da svršava sve poslove koje mu nalaže njegovo zvanje i nastavlja opet i svoju naučnu i literarnu djelatnost. Za najkraće vrijeme će izaći u Pragu knjiga „Duh i djelo". U toj knjizi je Emil Ludwig prikazao razgovore s velikim filozofom i državnikom Masarykom. Pretsednik Masaryk je te razgovore vrlo pažljivo pregledao i ispravio, tako da se u knjizi izneseni nazori, mogu smatrati kao autentični. Masarykovi razgovori s Ludwigom pretresaju niz pitanja najraznije prirode, tako da knjiga pruža širok pogled u Masarykovu duševnu radionicu. Donosimo nekoliko Masarykovih izreka iz te knjige:

Masaryk o demokraciji

Moderna demokracija je još mlada. Stari režim se razvijao i jačao hiljadama godina. Moderna demokracija traje od američke i francuske revolucije. Već i zato još nije savršena. Ali njezina je budućnost. Demokracija nije vladanje, nego uprava. Demokracija nije samo politika, nego nazor na svijet, na život, prema kome svaki građanin kao ličnost respektira ličnost svojih sugradjana. Demokracija znači pravdu.

Kad Mussolini i Goebbels svoje sisteme proklamiraju kao najčistiju formu demokracije, vidim u tom priznanje demokracije.

Demokracija se može definirati različito, ja sam sam dao nekoliko definicija: glavna stvar za demokraciju je javnost, nikakva tajanstvenost, dalje otvorenost, poštenje prema svakom, prijatelju i neprijatelju. U demokraciji mora biti svaki građanin obavješten o svima javnim stvarima, mora se za njih interesirati. Odatle potiče značaj parlamenta i štampe za demokraciju. Razumije se i parlamenat i štampa imaju svoje nedostatke — o reformi parlamenta i štampe bi inteligencija trebala mnogo da razmišlja i da ispituje svoju savjest.

Da li bi Austrija egzistirala da nije bilo Masaryka?

Na to Ludwigovo pitanje je Masaryk odgovorio: Možda ne bi. Naime Austro-Ugarska bi se održala s garancijama, koje je car Karlo primio. Iz radio sam kod Wilsona da to više ne prizna. Wilson mi je vjerovao, povukao je svoj plan prema kome su narodi u Austro-Ugarskoj trebali biti samo autonomni. Objasnio sam Wilsonu da to više nije dovoljno. Nas je Austro Ugarska više nego jednom prevarila. Dao sam mu istorijske dokaze. On je dakle kao ispravan čovjek i kao mislioc svoj raniji plan javno povukao: mislim da nikog nije ni pitao. Nema sumnje da je Wilsonova promena austrijskog programa bila od ogromnog uticaja. Lammasch piše, da je to bio posljednji, odlučan udarac Austro Ugarskoj.

Problem malih naroda

Sve do sada ljudi radije priznaju ono što je veliko, nego što je manje. Politički se teži za materijalnom veličinom, za sticanjem teritorija, za kolonijama itd. To izaziva ratove. Ljudima imponira velika armada, velika država.

Nasuprot tome su male države. Jevreji kao mali narod su stvorili zakone i hrišćanstvo, dakako grčkom i rimskom pomoći. Grci su naprotiv bili svjetski narod, svuda su bili kod kuće, narod talentiran i aktivan i iako su podlegli Rimljanima još i danas je najbogatija zaostavština antike pretežno grčka. Dakle: mali i veliki narod su imali isti udjeo na kasniji svijet. Problem malog naroda: mora u svemu tražiti sopstvenu taktiku, mora raditi intenzivnije nego velika gospoda, koja su htjela recimo iz Petrograda da vladaju šestinom svijeta i na to su naplatila.

Fakat da je Čehoslovačka u srednjoj Evropi osnovala svoju državu i održala je dokazuje političku konstruktivnu snagu. Tu su Njemci, koji naginju prema istoku i jugu, za razliku od Lužice i ostalih slovenskih oblasti u Germaniji naišli na otpor. Češka i Moravska su brzo postale obrazovane zemlje. Poslije toga je veliki čin reformacije čitavog naroda protiv najjačeg autoriteta srednjeg vijeka. Husitske borbe i Žižka, kasnije Bratska zajednica. Komenski kao vaspitač naroda, naš kulturni preporod i za vrijeme svjetskog rata politički preporod, sve to mi jača vjeru da imamo pravo na samostalnost, iako smo mali narod. Mali narod ne može propovjedati nasilje i mržnju na inostranstvo.

Stvaranje malih država je za Evropu mnogo manja kočnica nego pretenzije velikih država. Svjetski rat je najbolji dokaz. Ispravan odnos velikih i malih država zavisi od jačanja demokracije. Velika gospoda to moraju obračunati s Gospodom Bogom što nije stvorio samo velike narode, nego i manje i male. U Evropi je samo pet velikih država, većinom su male države, jedna ili dvije srednje. Dakle federacija, kulturna podjela rada naroda i država. Poslije svjetskog rata se moraju velike i male države odlučiti za mirnu uzajamnost i za federaciju.

MLJEKARNA BIFE-„ALPA"
ŠIBENIK

Preporuča uz najniže cijene: Čajni maslac „Alpa" la, kuhano topljeno maslo za slatkiše kg. 20 din, kravlji sir (Topfen), kiselo i slatko vrhnje (Schlagobers), razne vrsti sira tvrdog i mekanog, kajmaka, kobasica, salame, šunke i hrenovke Rabusove — svaki dan svježe. —

Prodaje se vrlo povoljno

ŽELJEZNA KOLICA su 2 kotača
CIJEDILO (filtar) za ulje
TROKRILNA ČELIČNA REŠETNA VRATA te portal i prag za istu iz bijelog kamena.
DVA TELEFONSKA APARATA ZA kućnu uporabu.
VIOLIN (1/2) za dječaka, vrlo fin.
DRVENA REŠETNA DVOKRILNA VRATA kao nova.
FOTOGRAFSKO POVEĆALO, Wega električnom strujom.
Obratiti se u tiskari.

Kurs dinara na stranim burzama

Ministar finansija g. dr. Milan Stojadinović dao je odobrenje, da se mogu slobodno objavljivati kursevi dinara na inostranim burzama, kao i kursevi naših papira u inostranstvu, smatrajući da nema razloga da se prikriva finansijska i ekonomska stvarnost.

Zajmovi Hipotekarne banke općinama

Beograd — Hipotekarna banka riješila je, da putem hipotekarnih zajmova koje će davati pojedinim općinama naše zemlje pomogne podizanje gradova i općina i na taj način omogući siguran plasman viškova svojih rezervi sa kojima raspolaže u ovome momentu, a koje nisu upotrebljene.

Isto tako je riješeno, da se otvore još neke filijale Državne hipotekarne banke u mjestima gdje se za iste osjeća velika potreba, a prvenstveno u banskim centrima.

Željeznički most kod Zagreba

Beograd — Novi ministar građevina dr. Kožul preduzeo je potrebne korake, da se pitanje izgradnje novog željezničkog mosta kod Zagreba što prije prouči i donese potrebno rješenje radi njegove izgradnje. Čitav dosije po ovome pitanju uzeo je dr. Kožul u razmatranje i proučavanje i ovih dana će i ovo vrlo važno pitanje biti definitivno riješeno i skinuto s dnevnog reda.

Duče je poslao Istri milostinju od 300 kvintali brašna

Fašistička štampa javlja na pompozan način, da je Benito Mussolini poslao u Istru 300 kvintali brašna da se podijeli gladnima. „Corriere Istriano" se rasplakao nad dobrotom Dučea, koji misli na Istru i Istrane. da bi im olakšao sudbinu: „onde rendere piu legera e piu serena la sorte". Mi bi mjesto „sorte" rekli—„morte"... i.

Talijansko stanovište o sporazumu s Jugoslavijom

Ljubljansko „Jutro" pišući o francusko-talijanskim pregovorima i o sređivanju prilika u Evropi, kaže, izmedju ostaloga:

Što se tiče odnosa izmedju Italije i Jugoslavije, talijanska je teza, da bi se mogli normalizirati s političkim i gospodarskim aranžmanima.

U političkom aranžmanu bi Jugoslavija na nedvojben način imala priznati talijansku tezu, da u Italiji ne postoji jugoslavenska narodna manjina U talijanskim krugovima tvrde, da se taj desinteresement Jugoslavije konačno ne bi mogao tumačiti teže za Jugoslaviju od činjenice, da bi se jamstvom austrijskog integriteta Jugoslavija u stvari odrekla i svoje manjine u Koruškoj.

Što se tiče gospodarskog aranžmana ustaje Italija na izvodjenju Nettunskih konvencija gledeć slobodnog naseljavanja talijanskih industrijskih i trgovačkih poduzeća u Jugoslaviji, o čemu postoji reciprocitet za Jugoslavene u Italiji. Dalje zahtjeva Italija, da se Jugoslavija u većoj mjeri služi riječkim basenom Thaon de Revel, koji je Jugoslavija do sada sabotirala. Konačno ustrajeli Italija na recipročnom rješenju pitanja kapotažne plovidbe na Jadranu, što znači, da bi talijanski parobrodi u punom opsegu mogli vršiti obalnu plovidbu u našim vodama Do sada na pr. talijanski parobrodi nisu smjeli prevoziti putnike i robu iz jednog pristaništa u drugo, kao ni mi u Italiji.

Književne vijesti

U decembru je Dr TOMISLAV MARETIĆ, universitetski profesor i akademik, proslavio svoju osamdesetu godinu života, a pedesetu svojega plodnoga učenjačkoga rada na polju srpskohrvatske lingvistike i filologije. On je odličan pretstavnik Jugoslovenske Akademije u Zagrebu i jedan od najistaknutijih profesora što ih je dosada imao zagrebački universitet. Uz rad čisto filološki, on je kod nas i najbolji prevodilac klasičnih grčkih i latinskih i staroindijskih pjesničkih remek djela. U zagrebačkoj reviji „Književni Horizonti" napisao je Dr M. PERKOVIĆ veoma informativan feljton o Maretiću prikazavši njegove velike zasluge za književni naš jezik uporedjujući ga sa Vukom, Daničićem i Jagićem. Perković tvrdi da je Maretić svojim prijevodima Odiseje i Ilijade učinio za učenje našeg jezika, koliko su Vuk i Daničić učinili prijevodom Starog i Novog zavjeta, a njegovu veliku gramatiku smatra najpotpunijom i danas najboljom gramatikom srpskohrvatskog jezika. Osobito ističe Maretićev ogromni trud oko Akademijskog rječnika koji uređuje već 27 godina prijegorno i znalački premda je Maretić starac u osamdesetoj godini.

„Jutro" se posebno u uvodniku bavi pitanjem priznanja integriteta Jugoslavije sa strane Italije.

„U ponosnoj svijesti nacionalne suverenosti ne trebamo nikakovoga priznanja, dobro znajući da će odsada kao i dosada trebati da sami sa svojom snagom čuvamo nacionalnu slobodu.

Ali ipak će biti drukčija stvar, ako uzmemo da bi formula priznanja u svojem sastavu imala sasvim konkretne osobine. Priznati jedinstvo znači odreći se ustaških lopova, koji nisu organizirani samo na Janka pusti, odreći se financijskog podupiranja, za koje još nije utvrdjeno odkuda je sve išlo. Konačno u toj formulaciji bi morao biti isključen svaki revizionizam.

Tako smišljeno talijansko „priznanje" našega jedinstva imalo bi za nas neku vrijednost. Uza sve to ne bi nitada za nas predstavljalo neku koncesiju radi koje bi mi bili obvezani na protuusluge.

Talijani nesmetano ribare u našim vodama

U više mahova smo već pisali da talijanski ribari neovlašteno dolaze u naše vode i love ribu. Visoke globe i stroge kazne nisu ni malo djelovale na talijanske ribare i oni dolaze do naše obale, gdje im je pristup strogo zabranjen od naših vlasti. Pred božićne blagdane opaženo je opet pet do šest milja južno od Kornatskih otoka tri velike motorne talijanske ribarice, koje su tamo nesmetano potezale mreže. Kad su talijanski ribari opazili naše, digli su brže bolje mreže i uputili se prema Anconi. Koliko su naši ribari mogli vidjeti, ove su talijanske ribarice bile dobro natovarene, vidjeli su pune velike sanduke ribe, osobito oborite. Naše vlasti imaju na raspolaganju vrlo manjkavu flotu financijskih brodova, a ovi su od vremena na vrijeme u sjevernim dalmatinskim vodama, pa se nameće sada dužnost, da se što strože postupa prema talijanskim ribarima, koji ne samo da odnose kruh našim siromašnim ribarima, nego što je još važnije, tamane svaku ribu.

GRADSKE VIJESTI

TESLA Tonkino prikazuje danas milijunski grandiozni veletonfilm: „Maskarada". U nedjelju: „Paganini" Svetislav Petrović.

KINO „BALKAN" prikazuje danas i sutra njemački veleifilm „Pod lažnim imenom" Gustav Fröhlich.

Dolazak ministra gosp. Dr Marka Kožula

U nedjelju uveče brzim vozom stigao je u Šibenik naš sugrađanin ministar gradjevina g. Dr Marko Kožul. Još na susputnim stanicama pozdravljao ga je srdačno narod, dok mu je na Perkoviću priređen doček, kome je prisustvovalo dosta naroda iz okolice. Tom prilikom održano je i par govora, u kome je izražena radost naroda zbog njegovog izbora za ministra, i poželjena mu je srdačna dobrodošlica.

Na stanici u Šibeniku doček je ispao naročito impozantan i srdačan. Masa ljudi, preko 500 osoba, dočekali su g. ministra burnim ovacijama. Još sa prozora vagona g. ministar se zahvalio na ovako toplom dočeku. Teškom mukom probio se kroz svijet, koji se sa svih strana tiskao oko njega, neprestano aklamirajući ga i čestitajući mu izbor. Pošto je bio jako umoran od puta, g. ministar je odmah otišao kući praćen od gomile ljudi.

Presjednik Gradskog Poglavarstva

g. Dr. Slavko Grubišić, prigodom svog zadnjeg boravka u Beogradu primljen je u audijenciju kod ministar. predsj. g. Jevtića. Ova posjeta bila je informativne prirode, u vezi sa političkim prilikama u Primorskoj banovini. U drustvu g. Presjednika bio je i g. Dr. Krste Ježina.

U NEDJELJU POSLIJE RUČKA PRIREĐEN JE BADNJAK uz učešće vojske i građanstva. Na poljani „Kralja Petra" naloženo je, po starom običaju, velika vatra, te je prota g. Krstanović osalužio obred. Prethodno je komandant mjesta pukovnik gosp. Božić održao smotru postrojene vojske. Poslije toga je u oficirskom domu održana mala zakuska uz učestvovanje oficira i njihovih prijatelja.

U SUBOTU SE ODRŽALO u prostorijama hotela „Krke" vrlo uspjelo „Studentsko veče". Sala je bila ukusno dekorirana. Jazz orkestar Pere Mihajlovića svirao je na zadovoljstvo publike, koja se u velikom broju odazvala pozivu akademičara. Za vrijeme cijele večeri vladalo je veselo raspoloženje, te se zabavljalo do duboko u noć.

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA SOKOLSKOG DRUŠTVA U ŠIBENIKU. Stavlja se do znanja članovima mjesnog društva da će se 20 ov. mj. održati u Sokolskom domu glavna godišnja skupština. Svaki član dobiće pozivnicu koja će važiti kao ulaznica. Predlozi za skupštinu šalju se društvu najdalje do 10 januara.

OGLAS

Uprava policije u Splitu ima da nabavi 5 civilnih odijela za policijske agente na službi kod Pretstojništva gradske policije u Šibeniku.

Predračunska suma iznaša Dinara 5.000.—

Ponude se imaju podnijeti Pretstojništvu gradske policije u Šibeniku do 10 januara o. g.

Uprava Policije u Splitu.

OPET O GRADNJI GIMNAZIJE

Splitski dnevnik „Novo Doba" u svom subotnjem broju donosi nepotrađenu novotariju, prema kojoj je ministarstvo građevina izdalo nalog da se obustave predradnje za gradnju gimnazije, jer se izabrano mjesto ne smatra podesnim. Mi smo se po ovoj stvari informirali i doznali da ova vijest apsolutno ne odgovara stvarnosti, a uz to je i prilično neumjesno nabačena. Mjesto za gradnju gimnazije primila je stručna komisija, čije je mišljenje bez sumnje najkompetentuije, i sa kojom su se složile sve mjerodavne instance. Već prema tome jasno je da je ova vijest pomenutog lista tendenciozna i neistinita.

Bez sumnje da Šibenik nema reprezentativnih javnih zgrada, iz prostog razloga što se od oslobođenja do danas nije ništa gradilo. Ali to još ne znači, bar se mi nadamo, da će nova gimnazija biti jedina javna zgrada, koja će se sagraditi u Šibeniku. Nama su potrebne još mnoge zgrade, a u prvom redu zgrada za osnovnu školu, koja bi se mogla sagraditi na poljani „Kralja Petra" od strane države (kako se to već u nekim mjestima činilo) jer općina prema svojem finansijskom stanju, sada apsolutno to nije u mogućnosti da učini.

Dobro znamo, da je baš pitanje mjesta gradnje nove gimnazije otezalo ovu stvar i učinilo da se ova tek sada gradi. I sada kada se ta stvar svršila, jedan „dobronamjeran" građanin nalazi se pobuđen da širi neke tendenciozne glasove i time stvara izlišne komplikacije. Svijesni građani ne smiju se zavesti od ovakovih glasova. Svaki ispravni građanin, kome je stalo do napretka Šibenika i koji mu misli dobro, trebao bi nastojati, u granicama svojih moći, da nešto doprinese prosperitetu Šibenika, a ne da kvari ono, što smo poslije tolikih napora uspjeli da dobijemo. Ko se nije slagao sa mjestom za gradnju nove gimnazije, imao je dosta vremena, kroz dugi niz godina, da zastupa svoje mišljenje i predlaže bolje mjesto. Sada pak, kada je ta stvar dobila svoje definitivno rješenje i to od strane kompetentnih ljudi i instanca, treba nastojati da se stvar konačno i završi, a ne 'pod maskom dobronamjernosti kočiti tu, sa tako teškom mukom 'stečenu stvar.

Kada ti „dobronamjerni" toliku ističu potrebu gradnje jedne reprezentativne zgrade na poljani „Kralja Petra", zašto nebi uložili svoje napore da se na tom mjestu izgradi osnovna škola od strane države, jer je njena potreba isto tako neophodna, kao i gradnja nove gimnazije. Time bi na tri načina pomogli Šibeniku. Prvo što ne bi smetali započetoj gradnji nove gimnazije; drugo što bi Šibenik dobio toliko potrebnu zgradu za osnovnu školu; i najzad treće, što bi se sa odštetom koju bi država platila općini za ustupljeno zemljište (čija je vrijednost milijunska), sanirale finansijske prilike u našoj općini i njoj omogućilo da gradi druge javne, isto tako potrebne objekte. U tim i sličnim pravcima trebao bi da radi svaki ispravni i svjesni građanin Šibenika. Onaj koji misli dobro svom gradu, neće nastojati da pokvari ono, što je već dobijeno, već će svoje napore uložiti da njegov grad dobije drugo što mu je potrebno.

Siromasima i besposlenima

koji su oskudni, žele dobiti obroke kuhana jela od Gradskog Odbora Socijalne Skrbi, neka se upišu u dućanu g. Mate Prgina na trgu kod crkve sv. Ivana.

Osobito apelira na osobe koji poznaju slidljive siromahe, koji se stide zatražiti, da ih prijave i upišu.

SPORT

„OSVIT" — „AŠK" I:I (I:I)

U nedjelju smo opet imali jednog gosta iz Splita. I ovoga puta Splićani su se vratili kući ne uspjevši da pobjede domaćina. Rezultat je realan. Neizmjenično protivnici su bili nadmoćni, i oba su propustili par povoljnih šansa pred golom. Igra je bila prilično oštra, tako da je kadkad prelazila i u grubost. Sa žaljenjem moramo konstatovati da je u tome prednjačio „Osvit", mada i „Ašk" nije zaostajao. To je domaćima bilo apsolutno nepotrebno, jer je do pobjede mogao doći prije pametnom i fer igrom nego ovako.

Oba tima nisu pokazala neki naročiti futbal. Kod gostiju se najviše istakao Bonačić u navali i donekle ljevi bek. Ostali su dali osrednju igru, tipično splitsku.

Kombinirali su u polju dobro i dolazili do protivničkog gola, ali su se njihove navale završavale u bekovskom prostoru Osvita. Falio im je jedan realizator, jer kao i „Split" i „Hajduk" ne znaju da ubace lopte u protivnički gol.

„Osvit" je također podbacio. Igrao je slabije nego zadnje nedjelje, i po običaju bez kombinacije. Golman je zadovoljio. Primljeni gol nije mogao braniti. Od bekova bolji Crnogača. Ipak uža odbrana je dala srazmjerno najbolju igru. U half-liniji najbolji Munitić, ali je i on igrao slabije nego prošle nedjelje. Navala je igrala po starom. Više individualno bez kombinacija. Jedino je donekle zadovoljio Kačijan, mada i on zna mnogo bolje zaigrati. Ostali su svi podbacili. Upropašćeno je dosta povoljnih šansa, najviše zahvaljujući igri bez sistema i rđavoj taktici. Uz to se nije igralo fer, te je i opći utisak nepovoljan.

Gol za „Osvit" dao je Kačijan u 20 min. I. prvog poluvremena poslije jednog solo prodora. Iz blizine je volejem oštro tukao u gol, tako da golman nije mogao braniti. Izjednačenje je palo već par minuta docnije, te se takav rezultat zadržao do kraja, mada su se obe momčadi trudile da dadu pobjedonosni gol. Posljednjih desetak minuta „Osvit" je bio jako nadmoćan, i ako je igrao sa 10 igrača.

Sudio je dobro g. Ecio Damiani. Publike je bilo veoma malo, a i ona koja je bila, otišla je razočarana slabom igrom.

Razgovor sa ministrom g. Dr. M. Kožulom

Ministar građevina g. Dr. Marko Kožul primio je jučer u podne predstavnika našeg lista. Kao i uvijek, g. ministar se i ovoga puta ljubazno odazvao molbi, te je u dužem nevezanom razgovoru izjavio na prvom mjestu toplu zahvalnost narodu iz Šibenika i okolice, koji ga je srdačno dočekao i pozdravio. Iz razgovora koje je imao sa narodom, a koji su bili više privrednog karaktera, g. ministar je konstatovao veliku bijedu koja vlada u Sjevernoj Dalmaciji, neročito s obzirom na vino, koje je glavni proizvod ovoga kraja, a koje se sada prodaje u bescjenje. Smatra da bi se ova privredna kriza najefikasnije rješavala investicionim radovima (kao isušivanje močvara), a zatim poboljšavanjem veza, čime bi se širim narodnim slojevima dala mogućnost zarade. Mnogobrojne seljačke deputacije koje su bile kod njega izmedju ostalog tražile su da im se da politička sloboda u biranju seoskih starešina. Osim toga primio je mnoge žalbe na rad dosadašnje općinske uprave. Dalje je g. ministar izjavio da se on zauzima za poboljšanje prilika trgovačkog i zanatskog staleža cijele Jugoslavije. O gradnji Uske pruge izjavio je da ako vlada sprovede namjeravani privredni program, on će nastojati da bezuslovno dodje do gradnje ove pruge.

Dalje je g. ministar izjavio da su glasovi, koji su u posljednje vrijeme kolali po gradu o obustavi radnja na novoj gimnaziji potpuno neosnovani. Radovi će se još u granicama mogućnosti i pospješiti. Njegovim nastojanjem pospješilo se i pitanje izgradnje nove carinarnice. U pogledu tvornice „La Dalmatienne" g. ministar je izjavio da se za sada vode pregovori između države i društvo. Društvo je tražilo modifikaciju starog ugovora. Za sada je ovo pitanje viseće. Njegovo je mišljenje da oni, ili moraju da rade, ili se moraju odreći ugovora. U pogledu oštete općini misli da se ista traži ako se izvrši modifikacija ugovora.

Po pitanju gradnje nove obale g. ministar je izjavio da ako dodje do investicionog zajma, da će on, kao šibenčanac, nastojati da se obala što prije izgradi. Uzevši u obzir da je Šibenik jedna od glavnijih naših luka, izgradnju obale imaće u vidu i vlada.

Ovim je razgovor bio završen te se g. ministar oprostio od novinara, zamolivši da još jednom zahvale svima na toplim čestitkama i srdačnom dočeku.

— —

Ministar građevina g. Dr. Marko Kožul putuje danas u 5 s. u Split, odakle se vraća automobilom. Večeras u 8 s. g. ministar Dr Kožul putuje za Beograd.

Izvještavam štovane mušterije da se moja radnja preseljava u Kistanje, i daću i nadalje moje mušterije po želji zadovoljavati.

Sa poštovanjem:
PAVLE ĐURĐEVIĆ (krojač)
Kistanje.

NA BOGOJAVLJENJE blagoslivljajući prema običaju domove po gradu, župnik g. Belobrk došao je i u novi Sokolski dom, te izvršio obred osvećenja. Isto tako osvećenje je izvršio i starokatolički svećenik prof. g. N. Krpan.

DRUŠTVO PRIJATELJA FRANCUSKE priređuje sutra u srijedu u 19 sati u prostorijama Učiteljske škole predavanje koje će održati gospođa R. WARNER direktor francuskog instituta u Zagrebu, o temi: „La France moderne". Ulaz slobodan.

Najvažnije radio emisije

Utorak:

22·10 *Barcelona* opera — 20·05 *Bukarest* koncert — 23 *Wien* glazba — 20·45 *Milano* „Zbogom mladosti" — 19·30 *Prag* „Deborah".

Srijeda:

19·30 *Budapest* opera — 21 *Prag* simfonijski konc. — 21 *Beč* Europejski konc. iz Poljske.

Gostiona „Jadran" Mandalina

novo preuređena i opskrbljena svakovrsnim vrućim i hladnim jelima kao i raznim domaćim pićem. Redovna prevozna sredstva su vrlo udobna. Najljepše mjesto za dnevne i noćne izlete Preporuča se za posjetu.

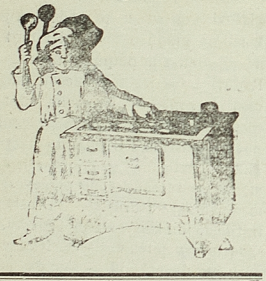
Cijene umjerene!

Vlasnik A. Despot

TRGOVINA ŽELJEZNE ROBE

Ivan Relja i drug

SIBENIK, Zagrebačka 114

U ceatrumu Šibenika prodaje se ozbiljnim reflektantima dobro upućeni dućan kuhinjske, porculanske, staklarske, galanterijske robe, te zasebnog odjela električnog materijala, u cjelini ili pojedinačno uz inventarsku cijenu. Obratiti se redakciji

Slobodan sam obavijestiti cij. građanstvo, da sam nanovo otvorio svoju

trgovinu cipela, koža i športskih potrebština

kao i svoju radionicu za izradbu i popravke cipela svih vrsta.

Skladište bogato sam opskrbio, kako najjednostavnijim, tako i najmodernijim produktima kožarske industrije, te sam u stanju u tom pogledu udovoljiti svim zahtjevima i ukusu cij. mušterija.

Preporučujući Vam se, molim da me izvolite posjetiti i pokloniti mi Vaše povjerenje. Sa štovanjem

ALEKSANDAR ANWEILER

ZA TRGOVCE

iz mjesta i okolice najpovoljnija kupovina

Kapa i šešira

na veliko

TVOKAPS, ŠIBENIK, Kr. Tomislava 117

Na prolasku kroz Knin!

Promijenio se Knin otkada ga zadnji put, pred četiri, pet godina vidjeh. Od stanice do pravoslavne crkve ima dosta novih, lijepih zgrada, među kojima se ističe — po vanjštini — Grand-hotel. Mogao bi taj hotel da resi i koji veliki grad. K tome je vlasnik hotela uveo lijepu novost za Knin: tonfilm. Zbilja ugodna razonoda za inače mrtvu varošicu, koju oživi pazar svake subote, a koji opet je najbolji prihod za kninske gostionice i dućane, drugim riječima za kninske trgovce, dućandžije i obrtnike. Nema, mislim, nijedno mjesto u Jugoslaviji toliko dućana i gostionica — dakako u srazmjeru — koliko Knin! A opet, i ako se gostioničari i trgovci tuže na krizu, ipak oni po Kninu podižu nove zgrade! Električna rasvjeta na korist je i ukras varoši, ali se Kninjani tuže da je preskupa. Rekoše mi: kilovat 12 d. Novi betonski most preko Krke solidno je i ukusno sagrađen. Trotoari — uz skoro polovicu ceste — koja je ujedno i jedina ulica Knina, naglo propadaju; biće do leša građevnog materijala ili — do ne popravljenja. Općina ima i veliki auto za polijevanje mjesta, a Krke ne fali, pa ipak, kad projuri auto ili kočija, podignu se oblaci prašine, jer se polijevanje obavlja samo u ljetnoj sezeni, i to — veoma ekonomski! Ima i ukusnih, novih dućana mješovite robe, ali ima ih nekoliko — specijaliteta. Možete u njima sve i svašta da nađete. Na pr. u jednome dućanu vis-a-vis sudske (drevne i pradrevne zgrade) u isto vrijeme prodaje se: parfema, duhana, njemačkih ilustracija, knjiga Srpske književ. zadruge, kiselog kupusa, slanih srdela, bakalara, petroleja itd. itd. pa kada uniđete u takav arhaički bazar ovlaže vam nosne sluznice svi mogući mirisi! — Poznata je kninska bura! Takova me zateče u Knin u i požurim se u Grand-hotel, jer mi rekoše, da u njemu ima centralno grijanje. Sto? Gosti u zadimljenoj dvorani sjede u kaputima i šeširima na glavi! Čuje se i prilična promaha, prijatan miris iz kuhinje prostire se po dvorani, koja ima i galeriju. Što — još ne grijete? I to s ovom burom? pitam konobara, a on mirno odgovara: ne još! Valjda — o sv. Anti! ja mu prigovorim i pobjegoh na kninsku tvrđavu da vidim novi muzej. I nije bilo ni u muzeju, gdje se prodire studen i iz kamenih spomenika, studenije negoli je u modernom hotelu sa centralnim grijanjem — o sv. Anti! Centralni hotelski ogrijev i sveprodirna kninska bura nagnaše me da pobjegnem iz Knina te varoši, o kojoj bi se moglo veoma ugodnih i neugodnih stvari pripovijedati. O tome ću kada se povratim, ali neću prije dok sunčani ogrijev ne predusretne kninsko centralno grijanje i dok ne dođe sezona škropljenja kninske ceste ulice.

m. v.

Konjevrate

Pošta u Konjevratima

Već odavna osjeća se potreba pošte i brzojava u Konjevratima. Nakon više molbi, sada se pri pošti u Šibeniku ispituje poštanski promet sa ovim selom da se utvrdi jeli ovdje pošta potrebna ili ne. Mišljenja smo da rezultat toga ispitivanja neće kazati ništa. Selo sa oko tri hiljade stanovnika i k tome okolina sela daće sigurno potreban poštanski promet, ali ne u Šibeniku. Ja znam po sebi da se moram mnogih poštanskih pogodnosti odreći: ako treba pismo preporučiti, šaljem ga prosto jer volim riziko nego put u Šibenik, brzojav je bez svrhe, ako se mora otići za nj u Šibenik, a i ostalo dade se urediti prosto ili uopće bez pošte.

Narod u ovom selu nije priviknut na poštu, tek kad bi je imao i okusio njezine prednosti, tada bi mu ona postala dnevnom potrebom. Mislimo da se pošta u Konjevratima može osnovati bez ikakvog kontroliranja kroz jedan mjesec, jer broj pučanstva za to govori, a selo je na brzojavnoj pruzi pa će troškovi osnivanja biti minimalni. — K. —

Tijesno

Osvit rez. — Tošk 3:0 (1:0)

2 I. — Na 30 prošlog mjeseca odigrana je u Tijesnom prijateljska nogometna utakmica između Tješnjanskog Omladinskog Športskog kluba „TOŠK" i rezerve šibenskog Osvita, koja je završila pobjedom gostiju sa 3:0 (1:0).

Utakmica je bila od naročitog interesa, pak ju je posjetilo preko 1000 gledalaca.

Odmah na početku igre mogla se je zaključiti pobjeda gostiju, jer je momčad rezerve Osvita dala vrlo dobru igru, naročito odbrana, kojoj u glavnom pripada zasluga za ovaj rezultat.

Domaći igrači mnogo su podbacili, naročito u drugom poluvremenu. Očigledno je da nisu trenirani te su dali nepovezanu igru. Rezultat u korist gostiju mogao je biti i viši.

Nastup gostiju popratila je glazba „Hartić" sviranjem sokolske koračnice. Tako je isto za vrijeme pauze i završetkom igre glazba svirala.

Za vrjeme odavanja pošte Viteškom Kralju, glazba je intonirala Državnu himnu.

— — —

Na zadnji dan od godine Tjesnjanski Omladinski Športski klub „Tošk" priredio je svoj prvi ples u dvorani vile Meštrov, koji je vrlo brojno bio posjećen.

Za vrijeme plesa svirala je glazba „Hartić" i tamburaški zbor. Ples je potrajao do samog jutra, i prošao je u veselom raspoloženju.

Smrt od bijesnila

Još prije šest mjeseci u Zatonu je jedna mačka ujela Martinović Ljubu dijete od 4 godina. Roditelji ovome nisu predavali važnost, te dijete nije bilo ni cijepljeno protiv bjesnila, i ako se je to odmah poslije ujeda moralo uraditi. Na dan 29 decembra kod djeteta su se pojavili prvi znaci bjesnila. Nebrižljivi roditelji nisu ga odmah odnjeli doktoru, već su to učinili tek 1 januara, ali je nažalost već bilo kasno. Djete je u mukama izdahnulo 2 januara, a njegov je mozak mikroskopski pregledan, te je utvđeno bjesnilo.

Povodom ovoga slučaja sanitetske vlasti gradskog poglavarstva u Šibeniku naredile su da se sve mačke u Zatonu poubijaju kako bi se izbjeglo u buduće ovakvim tragičnim slučajevima,

TRAZIMO DOPISNIKE iz svih većih mjesta sjeverne i srednje Dalmacije uz nagradu. Pisati na uredništvo

Najsenzacionalniji proces Amerike

Suđenje ubici Lindberghova Djeteta Hauptmannu

U Flemingtonu je otpočelo suđenje Hauptmannu, optuženom radi otmice i ubijstva Lindberghovog djeteta. Suđenje je počelo u uzbudljivoj atmosferi. Prisustvuju mu supruzi Lindbergh, također i supruga optuženog Hauptmanna, koja je po svoj prilici u nadi, da će time impresionirati porotnike, donijela u sudsku dvoranu i svoje malo dijete.

Sudska dvorana bila je dupkom puna svijeta, tako da su ljudi bili natiskani kao sardine. U mjesto navalile su ogromne mase svijeta sa svju strana, tako da tamošnje gostionice i kavane nisu bile u stanju da podvore toliko mnoštvo. Poslužitelji i ostalo osoblje u tim lokalima padalo je od umora, a ipak prostorije su bile stalno dupkom pune. Svaki se zadržavao najkraće vrjeme samo toliko, da baci hranu u usta, pa da opet otrči pred sud. Posjetioci borili su se samo da čim prije dođu na red. Mnoge prazne kuće pretvorene su privremeno u prostorije za spavanje. Po ulicama vrije od naroda, a među prolaznicima guraju se mnogi dječaci, koji prodavaju razne fotografije u vezi sa ovim procesom. Općenito se smatra ova rasprava kao sreća za grad Flemington, jer donosi koristi, koje će trajati još dugo iza završenog procesa.

Junak na djelu

Odvažno spasavanje u najtežoj nevolji

Na državnoj cesti između Ninbergà i Gerbica u Njemačkoj pobjegli su konji jednog veleposjednika s kolima u kojima su bile četiri osobe. Konji su potrčali divljim trkom i na svu nesreću veleposjednik je pao s sjedala. U kolima su još ostali njegova 18-godišnja kćerka i dvoje djece od 6-7 godina, koji su se stisli u strahu jedno uz drugo, držeći se grčevito za ruke. Konji su jurili s neumanjenom brzinom u smjeru rijeke Sale. Svaki pokušaj prolaznika da prepriječe konjima put i da ih zaustave, bio je nemoguć. Samo još nekoliko minuta i kola će se srušiti sa djecom u rijeku, ili će se na oštrom zavoju jedne odvojne ceste smrskati. Ali u zadnjem trenutku došao je spas. Putnici jednog automobila, koji je vozio u istom pravcu, vidili su cijeli događaj. Uspjelo im je da još u pravo vrijeme stignu kola i da se s njima održe u istoj visini. Tada je šofer automobila imenom Bresel predao svome drugu volan, a on se sam popeo na prednji dio automobita, sa kojeg je odvažnim skokom u punoj vožnji automobila skočio na leđa jednome od razbješnjelih konja. Tik pred samom rijekom i u zadnjem času uspjelo mu je zaustaviti razbješnjele životinje. Posjednikova kćerka ležala je u kolima u nesvijesti, a djeca su od straha vrištala. Interesantno je, da je isti odvažni spasioc spasio u augustu prošle godine dvije djevojke koje su se davile u rijeci. Odbio je svaku nagradu u korist „zimske pomoći" smatrajući da mu je ovo bila samo dužnost.

IZ REDAKCIJE. Pozivaju se i umoljávaju sva šibenska kulturna, humana i staleška društva, ustanove i udruženja — da svoje vijesti, od interesa za javnost i članove, dostavljaju redakciji „Narodne Tribune" pismeno ili telefonski.

Tisak i vlasništvo: Odilk, Graf. Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN, Šibenik Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani